

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 8P/71/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6617212315
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 04. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Balážová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2018:6617212315.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec sudkyňou JUDr. Magdalénou Balážovou vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: Y. W., A. XX.X.XXXX, bytom u matky, dieťa zastúpené kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, odbor sociálnych vecí a rodiny, dieťa rodičov: D. E., A. XX.X.XXXX, W. T. XXX/X, XXX XX O. A. H., štátna občianka SR a X. W., A. X.X.XXXX, W. F. XXX/X, XXX XX O. A. H. o úprave styku, takto

r o z h o d o l :

I. u p r a v u j e styk otca StanisD. W., A. XX.XX.XXXX s maloletým Y. W., A. XX.XX.XXXX každý párný týždeň od piatku 17,00 h do nedele 17,00 h tak, že otec si v určenom čase vyzdvihne maloleté dieťa v bydlisku matky a v stanovenom čase dieťa odovzdá matke v mieste jej bydliska.

II. Otec si v určenom čase v y z d v i h n e maloleté dieťa v bydlisku matky a v stanovenom čase dieťa o d o v z d á matke v mieste jej bydliska.

III. Matka je p o v i n n á maloletého Y. na styk s otcom riadne pripraviť a styk s otcom umožniť.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1.Súd rozhodoval o návrhu matky na úpravu styku otca s maloletým dieťaťom z dôvodu, že sa s otcom nevedia dohodnúť na jeho úprave. Chcela, aby bol styk určený pravidelne, otcovi nebráni v styku s maloletým synom a poukázala súčasne na správu z poradenského stretnutia - psychologického, špeciálnopedagogického vypracovanú Súkromným centrom špeciálno-pedagogického partnerstva Ul. 13.januára 716/23 Poltár zo dňa 14.11.2017, ktorému sa podrobil maloletý Y.. Zo záverov správy vyplýva, že osobnosť maloletého je detská, vo vývine, stabilná. Psychomotorický vývoj orientačne v norme, prítomná nesprávna artikulácia viacerých hlások. Prítomné výchovné ťažkosti po dobu približne posledného pol roka, od rozchodu rodičov. Aktuálne bolo dieťa hodnotené ako „dieťa s rizikovým vývinom“ v oblasti sociálnej komunikácie, prežívania a emocionálneho vývinu. Na základe psychologického vyšetrenia dieťaťa a jeho aktuálnych potrieb odporučili: pravidelnú návštevu materskej školy, poradenské vedenie v Súkromnom centre špeciálno-pedagogického poradenstva ohľadom prístupu k výchove dieťaťa a ďalej psychologičky PhDr. L. F., F., P. Y. J. Y. F.. Y. P. - špeciálny pedagóg odporučili:

- Snažte sa o vytvorenie pokojnej atmosféry, aby sa dieťa cítilo prijímané také, aké v skutočnosti je.
- Dohodnite sa na spoločných pravidlách, ktoré spolu napíšete (nakreslíte) a poctivo dbajte o ich dodržiavanie. S pravidlami musí súhlasiť i samotné dieťa.
- Vyvarujte sa používaniu striktných príkazov a zákazov, pretože tým sa dieťa učí, že pravdu má niekto iný a dieťa samotné nemá možnosť voľby. Uprednostňujte kompromisné riešenie.

- Dieťaťu vždy sústreďte plnú pozornosť pokiaľ na Vás hovorí, počúvajte čo vám rozpráva. Pri rozhovore s dieťaťom sa fyzicky znížte na jeho úroveň, aby nemalo pocit, že s ním jednáte nadradene.

- Tráňte s dieťaťom aktívne čas v pravidelných intervaloch (napríklad 2 x týždenne). Tento čas a Vaša pozornosť by mala patriť výlučne tomuto jednému dieťaťu a ním vybranéj aktivite. (kreslenie, rolová hra, prechádzka...).

- Ak sa dieťa dostane do stavu neutíchajúceho plaču (od zúrivosti, sklúčenosti) nevenujte mu pozornosť, nechajte ho, aby sa samo upokojilo. Niekedy dieťa začne o danej situácii rozprávať spontánne, inokedy nie. Nemusíte spätne poukazovať ani trestať takého správanie.

- O dieťati nikdy nehovorte s dešpektom, alebo kriticky. Či už v jeho prítomnosti, alebo nie. Keď chcete poukázať na jeho zlé správanie, použite konkrétnu situáciu, opíšte ako ste ju vnímali vy, čo ste videli, ako ste sa cítili, ktoré správanie sa Vám nepáčilo. (Napríklad: Keď si začal tak veľmi plakať, nevedela som ako Ti mám pomôcť, zároveň som bola nahnevaná, že si klamal. Nepáčilo sa mi, že si sa nepriznal.).

- Aby sme budovali zdravú sebadôveru dieťaťa je dôležité prikladať váhu jeho vlastným myšlienkam, rozhodnutiam, smiať sa na jeho vtipoch, venovať mu pozornosť, dôverovať mu, nekontrolovať ho za každú cenu. Učiť ho niesť dôsledky za svoje rozhodnutia, správanie.

Zahájiteľ poradenské sedenia zamerané na elimináciu problémových prejavov v správaní.

Zákonnému zástupcovi odporúčame zamerať sa na reguláciu správania dieťaťa formou stanovenia a vyžadovania dodržiavania stanovených hraníc. Elimináciu nežiaduceho správania formou neupriamovania pozornosti na toto správanie. Prípadné ďalšie kroky odporúčame konzultovať v rámci poradenského procesu.

Ďalej v rámci optimalizácie psychického stavu a správania dieťaťa, odporúčame stabilizáciu výchovného prostredia a zjednotenie výchovných prístupov rodičov, starých rodičov, ako účastníkov výchovy dieťaťa. V zmysle pravidelného štruktúrovaného, prehľadného srstému pobytov dieťaťa u otca. Dieťa musí vedieť, že jeho domov je u matky (podľa určenia súdu) a nemalú mu byť podsúvané iné možnosti.

2. Otec sa k návrhu písomne vyjadril emailom, na č.l. 40 až 42 spisu a tvrdil, že návrh matky považuje za neopodstatnený a zavádzajúci. Nesúhlasil s tým, že by dieťa počas styku u neho ovplyvňoval proti matke, so synom má vynikajúci vzťah. Tvrdil, že matka mu zakazovala styk so synom, že dieťa fyzicky trestala. Domnieval sa, že nie je potrebné, aby bol jeho styk s dieťaťom upravený rozsudkom. Súčasne súdu doručil emailovú komunikáciu s matkou dieťaťa na podporu svojich tvrdení vo vyjadrení, preukázal svoju zmennosť u zamestnávateľa. K osobným pomerom uviedol, že je živnostník, pracuje ako kuriér, chcel sa so synom stretávať každý druhý víkend od piatku večera do nedele večera alebo od soboty rána do pondelka rána, cez dovolenku si chcel vziať na týždeň, prípadne dva. Tvrdil, že styku so synom prispôsobí svoj pracovný čas a oznámil, že pojednávania dňa 28.03.2018 sa zúčastní.

Dňa 25.03.2018 o 15,46 h otec súdu doručil email v ktorom oznámil svoju neúčasť na pojednávaní kvôli pracovnej zaneprázdnenosti v Nemecku. Požiadal o určenie nového termínu po 15.04.2018.

Súd vytýčil ďalší termín pojednávania na deň 16.04.2018. O termíne pojednávania otec vedel, dňa 16.04.2018 o 07,18 hod doručil súdu email - ospravedlnenie z dôvodu pracovnej zaneprázdnenosti a tvrdil, že bol presťahovaný na inú adresu, nastúpil do novej práce u nového zamestnávateľa od 09.04.2018 cez svoju personálnu agentúru v Nemecku a prosil o určenie nového termínu pojednávania od 17.04.2018.

3. Pojednávania sa zúčastnili matka a kolízny opatrovník, súd nevyhovel žiadosti otca o odročenie pojednávania keď zistil, že otec v dostatočnom predstihu vedel o termíne pojednávania, ktorý súd už raz na jeho žiadosť odročil. Už dňa 09.04.2018, čiže 7 dní vedel, že zmenil zamestnávateľa, čo súdu neoznámil. Pojednávania dňa 16.04.2018 sa podľa vlastného tvrdenia nemohol zúčastniť z dôvodu pracovnej zaneprázdnenosti, ale mohol byť už prítomný na pojednávaní nasledujúci deň 17.04.2018, tak súd dospel k záveru, že otec sa vyhýba účasti na pojednávaní, účelovo žiada neúčasť ospravedlniť a odročiť pojednávanie. Súd zdôrazňuje, že v tomto konaní ide o vec starostlivosti o maloleté dieťa, v ktorom je prvoradý záujem dieťaťa a ten si vyžaduje, aby súd čo najskôr vo veci rozhodol. Z týchto dôvodov súd pojednával v neprítomnosti otca.

4. Súd vykonal dokazovanie prečítaním návrhu, doplneného návrhu, rodného listu dieťaťa, správy z poradenského stretnutia - psychologického, špeciálnopedagogického, výsluchom matky, vyjadrenia otca, správy kolízneho opatrovníka o prešetrení pomerov, listín tvoriacich súdny spis, rozsudku Okresného súdu Lučenec č.k. 21P/41/2017-27 v pripojenom spise, výsluchom matky, kolízneho opatrovníka a zistil tento skutočný stav veci:

5. Rozsudkom Okresného súdu Lučenec č.k. 21P/41/2017-27 zo dňa 07.07.2017, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 18.07.2017 súd schválil dohodu rodičov o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému Y., na základe ktorej bolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti matke a otcovi určené výživné 100 Eur mesačne a jeho styk s dieťaťom upravený nebol.

6. Dokazovaním mal súd preukázané, že styk otca s dieťaťom sa uskutočňoval, síce nepravidelne, najmä vtedy keď to vyhovovalo otcovi (z dôvodu, že pracuje mimo bydliska dieťaťa), ale u dieťaťa sa začali prejavovať vážne psychologické problémy, čo mal súd preukázané zo správy od Súkromného centra špeciálno-pedagogického poradenstva, Ul. 13.januára 716/23, Poltár zo dňa 14.11.2017. V správe súčasne odporučili rodičom, akým spôsobom majú vychovávať maloletého Y., aby došlo k „optimalizácii psychického stavu a správania dieťaťa. Je nevyhnutné, aby bolo stabilizované výchovné prostredie, zjednotené výchovné prístupy rodičov, starých rodičov, ako účastníkov výchovy dieťaťa, v zmysle pravidelného štruktúrovaného, prehľadného systému pobytov dieťaťa u otca. Dieťa musí vedieť, že jeho domov je u matky (podľa určenia súdu) a nemajú mu byť podsúvané iné možnosti.“

7. Súd zistil, že maloletý Y. navštevuje triedu 4-5 ročných detí v Materskej škole O. A. H., jeho dochádzka je pravidelná, celodenná. K učiteľom sa správa slušne, rešpektuje ich, zapája sa do edukačného procesu. V triede má jedného obľúbeného kamaráta, ale vie sa zahrať aj s ostatnými. K deťom sa správa kamarátsky, nevyvoláva konflikty, je bezproblémový. Matka sa o dieťa zaujíma, spolupráca s ňou je dobrá, otec do materskej školy nechodí, ani sa inak o dieťati neinformuje. Dieťa chodí čisto a vhodne oblečené, stravuje sa v jedálni, nejaví známky zanedbania zo strany matky.

8. Kolízny opatrovník prešetril pomery v domácnosti matky dňa 09.01.2018, zistil, že býva s maloletým Y. u svojej starej matky pani B. Ň.J. v poschodovom rodinnom dome, ktorý vlastní stará matka. Byt je kompletne zariadený, matka obýva prízemie kde sa nachádza kuchyňa, obývacia izba, spálňa a detská izba. Mesačné náklady na bývanie sú 155 Eur čo je platba za elektrinu, plyn a vodu, kúrenie je plynové - gamatkami. Matka je zamestnaná v Kaviarni K-Cofee v Kokave nad Rimavicou s čistým mesačným príjmom podľa jej udania v sume 100 Eur, poberá prídavok na dieťa v sume 23,52 Eur mesačne. Matka pri šetrení tvrdila, že otcovi v styku nebránila, ale otec sa nevhodne správa, maloletý kopíruje jeho správanie, čo sa prejavilo u dieťaťa a v dôsledku toho s ním chodí pravidelne do psychologickkej poradne. Najbližšie stretnutie mali 12.05.2018.

Kolízny opatrovník sa pokúšal prešetriť pomery u otca 09.01.2018, neúspešne, od brata otca zistil, že pracuje v Nemecku a domov prichádza jedenkrát mesačne. Telefonicky sa mu nepodarilo s otcom skontaktovať.

Maloletý Y. bez prítomnosti matky kolíznemu opatrovníkovi uviedol, že do škôlky chodí rád, má tam kamarátov, chodí aj k ockovi a chce tam chodiť aj keď vie, že sa to maminke nepáči. Chcel by ísť aj v pondelok, ale vtedy musí byť v škôlke a tak sa rozhodol, že bude chodiť cez víkend a chce u ocka aj jednu noc prespať. S ockom sa chodia korčuľovať, hrajú sa, ocko mu varí, ale aj starká dieťaťa z otcovej strany, ocko ho sprchuje a ukladá do postele. S maminkou si lepia nálepky do pracovného zošita, kreslia si, rád sa hrá s vláčikom. Kolízny opatrovník odporučil upraviť styk otca s dieťaťom s prihladením na denný režim dieťaťa.

Z lekárskej správy od MUDr. Jany Muránskej zo dňa 16.01.2018 súd zistil, že dieťa je v dlhodobej terapii pre atopický ekzém a perzistujúci kašeľ, bolo vyšetrené aj alergologickej ambulancii. Pre poruchy správania je dieťa v psychologickej intervencii, kde odporučili výchovný prístup oboch rodičov.

9. Podľa § 2 ods. 1 zák. č. 161/2015 Z.z. (Civilný mimosporový poriadok, ďalej „C.m.p.“) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Podľa § 36 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z.z. (Zákon o rodine) rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, 25 a 26 sa použijú primerane.

11. Podľa § 28 ods. 1, 2, 3 Zákona o rodine súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa.

Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

Rodičovské práva a povinnosti vykonáva jeden z rodičov, ak druhý z rodičov nežije, je neznámy alebo ak nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu. Platí to aj v prípade, ak jeden z rodičov bol pozbavený rodičovských práv a povinností, ak mu bol výkon jeho rodičovských práv a povinností obmedzený alebo pozastavený.

12. Podľa § 30 ods. 1 a 3 Zákona o rodine rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa majú rodičia. Rodičia majú právo vychovávať deti v zhode s vlastným náboženským a filozofickým presvedčením.

Rodičia majú právo použiť pri výchove dieťaťa primerané výchovné prostriedky tak, aby nebolo ohrozené zdravie, dôstojnosť, duševný, telesný a citový vývin dieťaťa.

13. Podľa § 25 ods. 1 a 2 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

14. Súd po vykonanom dokazovaní, vychádzajúc z vyššie citovaných zákonných ustanovení konštatuje, že záujem maloletého dieťaťa si vyžaduje, aby bol upravený jeho styk s otcom (súd vychádzal z názoru dieťaťa, správy o jeho psychologickú intervenciu) a tak mal preukázané, že v súčasnosti nie sú splnené podmienky pre to aby zostal styk otca s dieťaťom neupravený a realizoval sa spôsobom ako doteraz. Súd pri úprave styku vzal do úvahy aj denný režim dieťaťa, jeho názor (chce byť u otca cez víkend a nocovať tam), ale aj skutočnosť, že otec pracuje v zahraničí, avšak v konaní tvrdil, že si svoje pracovné povinnosti vie zariadiť tak, aby sa so synom stretol. Aby súdom upravený styk plnil svoj účel, to znamená, bol v záujme maloletého dieťaťa, je nevyhnutné, aby obaja rodičia, zľavili z nárokov na dieťaťa a zmenili a zjednotili výchovné prístupy k maloletému dieťaťu. Pokiaľ sa bude styk realizovať týmto spôsobom, najmä pravidelne, súd je presvedčený o tom, že by sa to malo prejavovať aj v správaní maloletého dieťaťa.

15. Podľa ustanovenia § 58 C.m.p. o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

16. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 C.m.p. podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia rozsudku na Okresný súd Lučenec, Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec.

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde, a aby každá strana sporu dostala jeden rovnopis odvolania. Ak strana sporu nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jej trovy.

Podľa § 62 ods. 1, 2 C.m.p. je odvolanie možné odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 C.m.p., v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 C.m.p., zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 65 C.m.p., odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 C.m.p., odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 C.m.p., na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 349 ods. 1 a 2 C.m.p.), môže mu súd uložiť pokutu do 1000 Eur (§ 382 ods. 1 C.m.p.), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 C.m.p.) alebo odňať maloletému tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva práva na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnenne premiestneného

alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 C.m.p.) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 C.m.p.).